

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

โครงการวิจัยการพัฒนาการจัดการการเงินของกลุ่มผักอินทรีย์ตำบลหนองป่าครั่ง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือศึกษาบริบทชุมชนและแนวทางการจัดการการเงินของกลุ่มผักอินทรีย์ตำบลหนองป่าครั่ง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และนำไปสู่การสร้างระบบการจัดการการเงินของกลุ่มผักอินทรีย์ตำบลหนองป่าครั่งโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน พร้อมทั้งสร้างระบบการคิดต้นทุนของกลุ่มผักอินทรีย์ตำบลหนองป่าครั่ง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ การอภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 สรุปวิธีการวิจัย

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญเพื่อศึกษาและการสร้างระบบการจัดการการเงินของกลุ่มผักอินทรีย์ ตำบลหนองป่าครั่ง โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิธีการวิจัยโดยการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำการศึกษาประชากรซึ่งเป็นสมาชิกกลุ่มผักอินทรีย์ตำบลหนองป่าครั่ง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 13 คน การดำเนินงานใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่มย่อย และเวทีเสวนาเพื่อระดมความคิดเห็น อีกทั้งการสร้างกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนด้วยการจัดงานชุมชนต้นแบบ จากนั้นได้กลุ่มตัวได้อย่างทำการทดลองลงมือปฏิบัติเพื่อสร้างระบบการจัดการการเงินของกลุ่มตามหลักวงจร P-D-C-A ได้แก่ การวางแผน การทดลองปฏิบัติ การสรุปผลและวิเคราะห์ประเมินผล และการปรับปรุงแก้ไข

5.1.2 สรุปผลการวิจัย

ผลการดำเนินการและผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่นำมาจัดทำเป็นรายงานเชิงวิเคราะห์ที่ครอบคลุมในประเด็นสำคัญ ตามวัตถุประสงค์ดังนี้

- 1) เพื่อศึกษาบริบทชุมชนและแนวทางการจัดการการเงินของกลุ่มผักอินทรีย์ ตำบลหนองป่าครั่ง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

- 2) เพื่อสร้างระบบการจัดการการเงินของกลุ่มผักอินทรีย์ ตำบลหนองป่าครั่ง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
  - 3) เพื่อสร้างระบบการคิดต้นทุนผลิตภัณฑ์ของกลุ่มผักอินทรีย์ ตำบลหนองป่าครั่ง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
- สามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาบริบทชุมชนและแนวทางการจัดการการเงินกลุ่มผักอินทรีย์ ตำบลหนองป่าครั่ง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่สรุปผลได้ดังนี้

กลุ่มผักอินทรีย์ตำบลหนองป่าครั่ง ก่อตั้งขึ้นภายใต้โครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน(SML) พ.ศ. 2555 วงเงินงบประมาณการดำเนินโครงการ 211,400 โดยกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนในหมู่บ้านปลูกผักปลอดสารพิษที่มีคุณค่าทางโภชนาการ ก่อให้เกิดสุขภาพที่ดีถ้วนหน้าแก่ประชาชน เป็นการลดรายจ่ายจากการที่ต้องไปซื้อผักที่ตลาดในราคาแพงและบางครั้งไม่ปลอดภัยต่อสุขภาพและเป็นแรงจูงใจให้ประชาชนหันกลับมาปลูกผักรับประทานเอง เพื่อเป็นการสร้างโอกาสให้ประชาชนในหมู่บ้านได้มีการเรียนรู้ในการบริหารจัดการ แก้ไขปัญหา ด้านโภชนาการด้วยตนเอง นอกจากนั้นในอนาคตยังเป็นช่องทางสร้างรายได้ให้กับประชาชนภายในหมู่บ้านจากการนำผักที่ปลูกไปจำหน่ายให้ประชาชนภายในหมู่บ้านเดียวกันและหมู่บ้านใกล้เคียง ส่งผลให้สามารถแก้ไขปัญหาให้กับตนเองและครอบครัวได้ทางหนึ่ง

รูปแบบการจัดการการเงินกลุ่มผักอินทรีย์ตำบลหนองป่าครั่งมีการดำเนินการอย่างง่ายโดยการใช้วิธีการจดบันทึกช่วยจำ กลุ่ม ฯ มีวงจรรายค้า 2 วงจร ได้แก่ 1) วงจรรายได้ ซึ่งระบบการขายมีทั้งการขายเป็นเงินสดและขายเป็นเงินเชื่อ โดยไม่มีเอกสารประกอบการลงบัญชี 2) วงจรค่าใช้จ่าย รายจ่ายหลักในส่วนของค่าใช้จ่ายในการผลิต ได้แก่ ค่าเมล็ดผักและกล้าพันธุ์ ค่าแรงงาน ค่าปุ๋ย ค่าไฟฟ้าในการเดินเครื่องปั้มน้ำ ไม่มีค่าใช้จ่ายด้านการขายเนื่องจากผู้ที่รับซื้อจะเดินทางมาทำการรับซื้อที่สวน ส่วนการบริหารนั้นไม่มีการจ่ายเป็นเงินสดแต่จะให้การตอบแทนในลักษณะการนำผักและผลิตภัณฑ์กลับไปบริโภคที่บ้าน

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อสร้างระบบการจัดการการเงินของกลุ่มผักอินทรีย์ตำบลหนองป่าครั่ง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

ผลการศึกษาและกำหนดแนวทางการสร้างระบบการจัดการการเงินของกลุ่มผักอินทรีย์ตำบลหนองป่าครั่ง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยการประชุมเน้นการระดมความคิดเห็นของชุมชนต่อปัญหาและอุปสรรคด้านการจัดการการเงิน เพื่อนำไปสู่การกำหนด

และดำเนินการปรับปรุงด้านการจัดการการเงินของกลุ่มผักอินทรีย์ตำบลหนองป่าครั่งการมีส่วนร่วมของชุมชนด้วยกระบวนการ P-D-C-A ได้แก่

การวางแผน (Plan)

การดำเนินกิจกรรมการวางแผน (Plan) การดำเนินกิจกรรมการวางแผนเพื่อกำหนดกิจกรรมดำเนินการสร้างระบบการจัดการการเงินของกลุ่มผักอินทรีย์ตำบลหนองป่าครั่ง คณะผู้วิจัยและกลุ่มตัวอย่างได้ร่วมระดมสมองเพื่อวางแผนดำเนินงานใน 2 ประเด็นได้แก่ ประชุมกลุ่มตัวอย่างทำการวิเคราะห์ค้นหาและวิเคราะห์ปัญหาการจัดการการเงิน โดยใช้ SWOT Analysis และร่วมกันทำการคัดเลือกและกำหนดกิจกรรมการพัฒนาระบบการจัดการการเงิน โดยใช้ TOWS Matrix ผลการประชุมย่อยระหว่างนักวิจัยและกลุ่มตัวอย่างคณะกรรมการกลุ่มเพื่อร่วมกันทำการค้นหาและวิเคราะห์ปัญหาการจัดการการเงินของกลุ่มฯ โดยใช้ SWOT Analysis พบว่า

จุดแข็งของกลุ่มฯ คือ ได้ดำเนินการตั้งคณะกรรมการที่ทำหน้าที่ในการจัดการด้านการเงินที่มีความซื่อสัตย์และมีความมุ่งมั่นในการดำเนินงานโครงการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ บุคลากรที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบในการบันทึกรายการทางการเงินมีความคุ้นเคยและเห็นความสำคัญกับงานด้านเอกสารในระดับหนึ่ง นอกจากนั้นกลุ่มฯ มีเงินลงทุนดำเนินโครงการเริ่มต้นอย่างเพียงพอจากการได้รับการอุดหนุนทุนจากรัฐบาลภายใต้โครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน(SML) ซึ่งเป็นทุนอุดหนุนแบบให้เปล่าจึงไม่มีความกดดันในการที่กลุ่มฯ ต้องชำระคืนเงินลงทุนเป็นตัวเอง

จุดอ่อนของกลุ่มฯ คือ บุคลากรที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบในการบันทึกรายการทางการเงินของโครงการขาดความรู้ในระบบบัญชีและเอกสารการเงินที่จำเป็น จึงไม่สามารถใช้ข้อมูลทางการเงินไปวางแผนและกำหนดแนวทางสำหรับการเจริญเติบโตในอนาคต ลักษณะการบันทึกรายการรับจากการขายใช้วิธีการบันทึกการขายรับแบบรวม ไม่ได้แยกการขายรับจากการขายผักชนิดใด จึงทำให้ไม่สามารถทราบที่มาของข้อมูลรายรับจากผลิตภัณฑ์ชนิดใด และไม่สามารถคำนวณต้นทุนสินค้าและกำไรของผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดได้ นอกจากนั้นรายรับจากการขายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มฯ ไม่แน่นอนและมีจำนวนไม่มาก โดยรายรับมีเพียงพอเฉพาะใช้เป็นเงินสดหมุนเวียนเท่านั้น เช่น การนำไปจัดซื้อเมล็ดพันธุ์ ต้นกล้า ปุ๋ย การซ่อมบำรุงเครื่องมือเล็ก ๆ น้อย ๆ และใช้เป็นค่าจ้างแรงงานบางส่วน แต่ไม่มีการสะสมไว้ให้เพียงพอในการจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์และลงทุนเพิ่มในสินทรัพย์ถาวรเพื่อขยายงานและเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตและการดำเนินงานในอนาคต

โอกาสของกลุ่มฯ คือ การที่กลุ่มฯ ได้รับเงินอุดหนุนโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน(SML) เป็นทุนอุดหนุนให้เปล่าจึงไม่สร้างความกดดันในการต้องชำระคืนเงินลงทุนเป็นตัวเอง นอกจากนั้นผู้นำชุมชนได้ให้การสนับสนุนด้วยการบริจาคพื้นที่ส่วนบุคคลให้ใช้ประโยชน์เป็นสวนผักอินทรีย์โดยไม่คิดค่าเช่า กลุ่มฯ จึงไม่ต้องจ่ายเงินลงทุนในที่ดินและค่าใช้จ่ายด้านค่าเช่าที่ดินที่เป็นตัวเอง อีกทั้งหน่วยงานภาครัฐ และสถาบันการศึกษาโดยรอบชุมชนให้ความสำคัญและให้การ

สนับสนุนเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนในหมู่บ้านปลูกผักปลอดสารพิษที่มีคุณค่าทางโภชนาการ ก่อให้เกิดสุขภาพที่ดีถ้วนหน้าแก่ประชาชน เป็นการลดรายจ่ายจากการที่ต้องไปซื้อผักที่ตลาดในราคาแพงและบางครั้งไม่ปลอดภัยต่อสุขภาพและเป็นแรงจูงใจให้ประชาชนหันกลับมาปลูกผักรับประทานเอง

อุปสรรคของกลุ่มฯ คือ การได้รับการอุดหนุนทุนเริ่มต้นโครงการจากรัฐบาลภายใต้โครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน(SML) เพียงครั้งเดียว ซึ่งปัจจุบันโครงการนี้ได้มีการยกเลิกไป

ผลการประชุมย่อยระหว่างนักวิจัยและกลุ่มตัวอย่างคณะกรรมการกลุ่มเพื่อร่วมกันทำการวิเคราะห์ คัดเลือกและกำหนดโครงการพัฒนาการจัดการการเงิน โดยใช้ TOWS Matrix สามารถสรุปผลการดำเนินกิจกรรมดังนี้

SO Strategies

กลุ่มมีความเห็นร่วมกันในการกำหนดตัวบุคคลที่มีความเหมาะสมในการบันทึกข้อมูลบัญชีและรับผิดชอบด้านการจัดการการเงิน ให้รับผิดชอบในการบันทึกข้อมูล เนื่องจากเป็นบุคคลที่ได้รับการยอมรับในความซื่อสัตย์และมีความมุ่งมั่นในการดำเนินงานโครงการให้เป็นที่ไปตามวัตถุประสงค์

WO Strategies

กิจกรรมการอบรมความรู้ด้านการบันทึกบัญชี โดยวิธีการอบรมการปฏิบัติงานจริง (On the Job Training) กิจกรรมการออกแบบแบบฟอร์มในการบันทึกข้อมูลบัญชีและเอกสารการเงินที่เหมาะสมกับการทำงานของกลุ่ม

WT Strategies

กิจกรรมการสร้างระบบช่วยคำนวณต้นทุนผลิตภัณฑ์ และการอบรมการคิดต้นทุนผลิตภัณฑ์ และผลตอบแทนผลิตภัณฑ์

การปฏิบัติ (Do)

คณะผู้วิจัยร่วมกับกลุ่มเป้าหมายดำเนินการปฏิบัติตามแผนกิจกรรมการพัฒนาการจัดการการเงินที่ร่วมกันกำหนด โดยใช้ TOWS Matrix โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน 3 กิจกรรม ได้แก่ 1) กิจกรรมการดำเนินกิจกรรมการอบรมความรู้ด้านการบันทึกบัญชี โดยวิธีการอบรมการปฏิบัติงานจริง (On the Job Training) โดยยึดตามแบบฟอร์มรายงานเงินสตรับ-จ่าย ตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 161) 2) กิจกรรมการดำเนินกิจกรรมการออกแบบแบบฟอร์มในการบันทึกข้อมูลบัญชีและเอกสารการเงินที่เหมาะสมกับการทำงานของกลุ่ม โดยเอกสารประกอบการลงบัญชี 2 ชนิด ได้แก่ ใบเสร็จรับเงิน และ ใบส่งของ ส่วนสมุดบัญชี 3 ชนิด ได้แก่ สมุดบันทึกรายรับ-รายจ่าย สมุดทะเบียนสินทรัพย์ถาวร และ สมุดทะเบียนสมาชิกและหุ้น ส่วนสมุดบัญชีย่อยต่าง ๆ 2 ชนิด ประกอบด้วย สมุดบัญชีย่อยลูกหนี้ขายสินค้าเงินเชื่อ และสมุด

บัญชีย่อยเจ้าหน้าที่ซื้อสินค้าเงินเชื่อ 3) กิจกรรมการอบรมการคำนวณต้นทุนผลิตภัณฑ์ โดยวิธีการอบรมการปฏิบัติงานจริง (On the Job Training) เพื่อนำไปสู่การกำหนดราคาขายที่เหมาะสม กิจกรรมอบรมได้ร่วมกันกำหนดวิธีการในการเก็บข้อมูลต้นทุนผันแปร โดยได้ร่วมกันทำการออกแบบฟอร์มลงรายการต้นทุนผันแปร 1 รอบการเพาะปลูกของกลุ่ม ฯ เพื่อช่วยให้ง่ายในการเก็บข้อมูล เพื่อนำไปสู่การคำนวณต้นทุนผักแต่ละชนิด

การตรวจสอบ (Check)

การตรวจสอบติดตามการดำเนินการของกลุ่ม ฯ ในการบันทึกบัญชีขั้นพื้นฐานและวิธีการประมวลผลต้นทุนผันแปรเพื่อ โดยมีวัตถุประสงค์ให้กลุ่ม ฯ ได้เข้าถึงวิธีการบันทึกบัญชีกิจการขั้นพื้นฐานอย่างถูกต้อง เพื่อใช้เป็นเครื่องมือที่จะสะท้อนกิจกรรมรายรับ และรายจ่าย โดยยึดตามแบบฟอร์มรายงานเงินสดรับ-จ่าย ตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 161) และการลงรายการในแบบลงรายการต้นทุนผันแปร 1 รอบการเพาะปลูกของกลุ่ม ฯ พบว่ากลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมกิจกรรมมีความเข้าใจในระบบในระดับดี และได้ทำการสรุปปัญหาในการดำเนินกิจกรรมได้ดังนี้

1) การลงบัญชีรับเงินสดค่าสินค้าในแบบฟอร์มรายงานเงินสดรับ-จ่าย ตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 161) ผู้บันทึกยังคงเคยชินกับการบันทึกแบบเหมารวมโดยไม่แยกรายละเอียดชนิดสินค้า ส่งผลให้ข้อมูลทางการเงินขาดความสมบูรณ์

2) การใช้เอกสารประกอบการลงบัญชีประกอบด้วยใบเสร็จรับเงินในกรณีขายเป็นเงินสด และ ใบส่งของในกรณีขายเป็นเงินเชื่อ ในระยะแรกยังขาดความชำนาญจึงทำให้ผู้ดำเนินการรู้สึกว่าเป็นภาระเพิ่มขึ้น

3) การลงรายการในแบบลงรายการต้นทุนผันแปร 1 รอบการเพาะปลูกของกลุ่ม ฯ พบว่า ผู้บันทึกยังไม่เข้าใจในรายการค่าใช้จ่ายผันแปรร่วมที่ต้องมีการจัดสรร

ปรับปรุงแก้ไข (Act)

คณะผู้วิจัยและกลุ่มเป้าหมาย ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและปรึกษาหารือ จากการวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคจากการปฏิบัติและร่วมกันแก้ไขปัญหาที่สำคัญคือการลงรายการรับจ่ายอย่างละเอียด ถูกต้อง การจัดสรรค่าใช้จ่ายร่วมอย่างเหมาะสม และ ประเด็นการกระตุ้นให้ผู้รับผิดชอบเห็นความสำคัญและมีทัศนคติที่ดีต่อกระบวนการบันทึกข้อมูลทางการเงินบัญชีเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง นอกจากนั้นยังได้นำกลุ่ม ฯ การศึกษาหาความรู้ด้านเกษตรอินทรีย์จากบุคคลที่ประสบความสำเร็จ และมีประสบการณ์จริงในการดำเนินการ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อสร้างระบบการคิดต้นทุนผลิตภัณฑ์ของกลุ่มผักอินทรีย์ตำบลหนองป่าครั่ง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ผลการสร้างระบบการคิดต้นทุนผลิตภัณฑ์ของกลุ่มผักอินทรีย์ตำบลหนองป่าครั่ง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้การมีส่วนร่วมของชุมชน โดยใช้เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลได้แก่การลงพื้นที่สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง และการใช้เทคนิคการประชุม โดยการประชุมเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน สรุปผลการสร้างระบบการคิดต้นทุนผลิตภัณฑ์ของกลุ่มผักอินทรีย์ ตำบลหนองป่าครั่ง โดยได้ร่วมกันออกแบบแบบฟอร์มเพื่อให้กลุ่มสามารถทำการเก็บข้อมูลจำแนกต้นทุนผันแปรที่ใช้ในการผลิตผักปลอดภัยของกลุ่ม ฯ และลงรายการต้นทุนผันแปร 1 รอบการเพาะปลูก ซึ่งสมาชิกกลุ่มที่ทำหน้าที่ในการลงบันทึกข้อมูลมีความเข้าใจ สามารถลงตัวเลขค่าใช้จ่ายผันแปรลงในแบบฟอร์ม ฯ และคำนวณต้นทุนและผลตอบแทนประมาณการของผักแต่ละชนิดได้ แต่กลุ่มมีปัญหาในการลงบันทึกข้อมูลค่าใช้จ่ายร่วม ได้แก่ ค่าไฟฟ้า ค่าแรงงานในการยกแปลงและการเตรียมแปลง ซึ่งเป็นลักษณะเป็นการเหมาจ่ายรวมทั้งพื้นที่เป็นรายวันและรายเดือนสำหรับการปลูกพืชผักทุกชนิด จึงต้องทำการสร้างความเข้าใจในเรื่องวิธีการในการจัดสรรค่าใช้จ่ายร่วม เพื่อให้สามารถคิดต้นทุนโดยประมาณของผักแต่ละชนิดได้อย่างถูกต้องมากยิ่งขึ้น ผลจากการอบรมทำให้ผู้รับผิดชอบในการบันทึกของกลุ่มมีความเข้าใจและสามารถจัดสรรค่าใช้จ่ายร่วมได้ อย่างไรก็ตามผลการดำเนินการสร้างระบบการคิดต้นทุนผลิตภัณฑ์ด้วยกระบวนการ P-D-C-A สามารถทำให้กลุ่มรู้วิธีการในการคำนวณต้นทุนผลิตของผักแต่ละชนิดโดยประมาณ เนื่องจากต้นทุนในการปลูกผักของกลุ่ม ฯ นั้นเป็นต้นทุนหลักที่สำคัญ โดยกลุ่ม ฯ ไม่มีต้นทุนทางการตลาดเนื่องจากใช้ระบบให้ผู้ซื้อเข้ามารับซื้อที่สวน ซึ่งผู้ซื้อจะดำเนินการเองทั้งกระบวนการ ตั้งแต่การเลือกเก็บผลผลิต ชั่ง ห่อ และขนส่ง ส่วนต้นทุนในการบริหารของกลุ่ม ฯ ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นต้นทุนที่ไม่เป็นตัวเงินสดแต่เป็นต้นทุนจากการเก็บผักเพื่อนำไปบริโภคในครัวเรือน จึงให้กลุ่มใช้วิธีการคิดต้นทุนการบริหารตามน้ำหนักผลิตภัณฑ์ที่นำกลับไปบริโภคด้วยราคาขายต่อหน่วย อย่างไรก็ตามในปัจจุบันกลุ่มยังไม่สามารถทำให้ได้ข้อมูลทางการเงินตามหลักการคิดต้นทุนและผลตอบแทนที่สมบูรณ์ถูกต้องร้อยเปอร์เซ็นต์ เนื่องจากเป็นองค์ความรู้ที่มีความซับซ้อนและต้องอาศัยความรู้ทางการบัญชีการเงินของผู้บันทึกซึ่งเกินความสามารถที่จะทำความเข้าใจของผู้รับผิดชอบปัจจุบันของกลุ่ม

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

โครงการวิจัยการพัฒนาการจัดการการเงินของกลุ่มผักอินทรีย์ ตำบลหนองป่าครั่ง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน นำมาอภิปรายผลดังนี้

การพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการกลุ่ม จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการจัดทำระบบบัญชีการเงินที่เหมาะสมและมีการออกแบบระบบบัญชีการเงินรวมทั้งเอกสารและรายงานทางการเงินที่

เกี่ยวข้องที่เหมาะสมกับกลุ่มซึ่งจะต้องอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยจะต้องมีผู้ที่ได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่ในการบันทึกบัญชีและจัดทำรายงานทางการเงิน เริ่มตั้งแต่รูปแบบเอกสาร การบันทึกข้อมูลลงในเอกสาร การจัดเก็บเอกสาร การบันทึกรายการลงในสมุดบัญชีและการจัดทำรายงานทางการเงิน โดยระบบที่ออกแบบจะต้องมีการนำไปทดลองปฏิบัติกับผู้มีหน้าที่ในการบันทึกบัญชีของโครงการเพื่อบันทึกรายการบัญชีและจัดทำงบการเงินอย่างถูกต้องและมีความเข้าใจมากยิ่งขึ้นและมีการปรับปรุงแบบวิธีการให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับศักยภาพกลุ่ม สอดคล้องกับ ดลกร ไชยวงศ์ (2551: บทคัดย่อ) ทำการศึกษาและจัดทำระบบบัญชีการเงินที่เหมาะสมกับบริบทและนำไปประยุกต์ใช้กับโครงการเพิ่มพูนศักยภาพการบริหารจัดการฟาร์มสุกร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ นอกจากนั้นการออกแบบระบบบัญชีการเงินรวมทั้งการออกแบบเอกสารและรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องที่มีความซับซ้อนน้อยง่ายแก่การทำความเข้าใจและมีความเหมาะสมกับการดำเนินงานกลุ่มนับเป็นวิธีการในการช่วยพัฒนาศักยภาพการบริหารการเงินของกลุ่มฯ นอกจากนั้นผลจากการดำเนินการด้วยกระบวนการ P-D-C-A กลุ่มผักอินทรีย์กลุ่มผักอินทรีย์ตำบลหนองป่าครั่ง ได้ร่วมตัดสินใจยึดเอาตามแบบฟอร์มรายงานเงินสดรับ-จ่าย ตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 161) เอกสารประกอบการลงบัญชี 2 ชนิด ได้แก่ ใบเสร็จรับเงิน และ ใบส่งของ ส่วนสมุดบัญชี 3 ชนิด ได้แก่ สมุดบันทึกรายรับ-รายจ่าย สมุดทะเบียนสินทรัพย์ถาวร และ สมุดทะเบียนสมาชิกและหุ้น ส่วนสมุดบัญชีย่อยต่าง ๆ 2 ชนิด ประกอบด้วย สมุดบัญชีย่อยลูกหนี้ขายสินค้าเงินเชื่อ และสมุดบัญชีย่อยเจ้าหนี้ซื้อสินค้าเงินเชื่อ ซึ่งสอดคล้องกับ ดลกร ไชยวงศ์ (2551: อ้างแล้ว) ได้ออกแบบระบบบัญชีการเงินที่เหมาะสมรวมทั้งออกแบบเอกสารและรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องให้แก่ โครงการรวม 9 ระบบ ได้แก่ การขายสด การขายเชื่อ การรับชำระหนี้ การซื้อและรับของ การจ่ายชำระหนี้ การจ่ายค่าใช้จ่ายอื่นๆ เงินสดย่อย และเงินเดือนและค่าแรง การรับเงินอุดหนุน ระบบที่ออกแบบนี้ได้นำไปทดลองปฏิบัติกับผู้มีหน้าที่ในการบันทึกบัญชีของโครงการเพื่อบันทึกรายการบัญชีและจัดทำงบการเงิน พบว่าผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีมีความเข้าใจเป็นอย่างดี อย่างไรก็ตามเมื่อระบบบัญชีได้กำหนดให้มีเอกสารและรายงานเพื่อการตรวจสอบ จึงทำให้มีเอกสารและรายงานเพิ่มขึ้นทำให้งานด้านบัญชีมีงานในหน้าที่เพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย และสอดคล้องกับการศึกษาของ ชัยมงคล เตียวกุล (2554: บทคัดย่อ) ศึกษาพบว่ากลุ่มผลิตตำบลป่าบาง อำเภอสาร์ภักดิ์ จังหวัดเชียงใหม่ ขาดความรู้และบุคลากรทางบัญชี และได้กำหนดให้มีเอกสารและรายงานระบบบัญชีการเงินเพื่อการตรวจสอบซึ่งกันและกัน แต่อย่างไรก็ตามย่อมส่งผลให้มีเอกสารและรายงานเพิ่มขึ้นทำให้สมาชิกต้องทำการมอบหมายงานด้านบัญชีในหน้าที่เพิ่มตามไปด้วย

นอกจากนั้นผลจากการรวบรวมข้อมูลทางบัญชีทำให้กลุ่มสามารถทราบต้นทุนและผลตอบแทนในการปลูกพืชแต่ละชนิด ส่งผลให้สามารถนำข้อมูลไปดำเนินการวางแผนการผลิต การวางแผนการลดต้นทุนผลิตภัณฑ์ และกำหนดราคาขายที่เหมาะสม ส่งผลให้เกิดการสร้าง ความมั่นคง

ทางการเงิน และที่สำคัญอย่างยิ่งตัวเลขกำไรทางบัญชีที่ปรากฏได้สร้างกำลังให้แก่ผู้ปฏิบัติงานให้ มุ่งมั่นที่จะดำเนินการต่อไป สอดคล้องกับ เฉลิมขวัญ ทรัพย์บุญยงค์ (2555, หน้า 20-22) กล่าวว่า การบริหารการเงินมีความสำคัญเริ่มตั้งแต่พื้นฐานในการเป็นผู้วางระบบข้อมูลและเก็บข้อมูล ซึ่งจะมี ผลต่อการรักษาสินทรัพย์ทั้งที่เป็นเงินสดและทรัพยากรต่าง ๆ ให้เกิดความมั่นคงในธุรกิจ นอกจากนี้การบริหารการเงินยังมีบทบาทสำคัญในการประหยัดเงินและทรัพยากรต่างๆ

5.3 ข้อเสนอแนะ

1. สรรหาบุคลากรรุ่นใหม่ที่มีความรู้ทางการเงินเข้ามาเป็นสมาชิกกลุ่มๆ เพื่อให้ทำ หน้าที่ เพื่อให้การจัดการการเงินของกลุ่มเกิดพัฒนาการเต็มรูปแบบต่อไปในอนาคต

2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจส่งเจ้าหน้าที่บัญชีการเงินเข้ามาช่วยในการดำเนินการให้ ความช่วยเหลือในการบันทึกข้อมูลทางการเงิน เนื่องจากการคำนวณต้นทุนและผลตอบแทนในของ ผลิตภัณฑ์ผักแต่ละชนิดต้องอาศัยข้อมูลจากการบันทึกบัญชีอย่างถูกต้องครบถ้วน จึงจะสามารถนำ ข้อมูลจากงบการเงินมาทำการคำนวณต้นทุนและผลตอบแทนได้ โดยผู้ที่ทำหน้าที่นี้จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจหลักวิชาการอย่างครบถ้วนซึ่งเป็นเรื่องที่มีความซับซ้อน การใช้การอบรมในระยะเวลา จำกัดจึงไม่เพียงพอที่จะสร้างความเข้าใจจนถึงขั้นสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเต็มรูปแบบ

3. กำหนดรอบระยะเวลาในการตรวจสอบบัญชีอย่างแน่นอนและทำการบรรจุไว้ในวาระการ ประชุมกลุ่มๆ เพื่อกระตุ้นให้ผู้มีหน้าที่ดำเนินการในการบันทึกข้อมูลทางบัญชีและการเงินอย่าง เกร่งกรี้ด เป็นการใช้กระบวนการกลุ่มทำหน้าที่ให้การติดตามและตรวจสอบข้อมูลทางการเงินเป็น ระยะอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. การพัฒนาความเข้มแข็งของกลุ่มผู้ผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ ตำบลหนองป่าครั่ง เพื่อ เพิ่มศักยภาพในการเพิ่มรายได้ที่ยั่งยืน

2. การพัฒนาเครือข่ายกลุ่มผู้ผลิตและผู้บริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์ ตำบลหนองป่าครั่ง เพื่อ เพิ่มศักยภาพในการเพิ่มรายได้ที่ยั่งยืน